

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-180/2006/27.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **Rossmann Magyarország Kft.** (Vecsés) ellen fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatt indított eljárásban nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

határozatot

A Versenytanács megállapítja, az eljárás alá vont a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, amikor

- a 2006. szeptember 4. és 17. közötti időszakban érvényes reklámújságban akció keretében meghirdetett állatfigurás esernyő, számológép, autóstáska és összecsukható csomagszállító,
- a 2006. szeptember 18. és 24. között érvényes reklámújságban akció keretében meghirdetett irattáska és 2dl-es ivópalack

esetében a közzétett tájékoztatásban nem a valóságnak megfelelően tüntette fel a termékek nem akciós árát.

A Versenytanács kötelezi az eljárás alá vontat 5.000.000 Ft (Ötmillió forint) bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557 számú bírságbevételei számla javára köteles megfizetni.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Versenytanácsnál benyújtható vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni.

I n d o k o l á s

1. A Gazdasági Versenyhivatal annak vizsgálatára indított versenyfelügyeleti eljárást a Rossmann Magyarország Kft. ellen, hogy az eljárás alá vont megsértette-e a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) III. fejezetének rendelkezéseit az általa kiadott, 2006. szeptember 4. és 17., illetve 2006. szeptember 18. és 24. közötti időszakra szóló hirdetési újságokban, illetve internetes honlapján és az üzletekben elhelyezett reklámeszközökön közzétett tájékoztatásaival.

I. Az eljárás alá vont

2. Az eljárás alá vont fő tevékenysége a háztartási és kozmetikai cikkek kiskereskedelme, melyet mintegy 160 üzletben (drogériában) folytat. A drogéria-hálózat alapvető választékába tartoznak a személyes ápolást szolgáló kozmetikumok, amelyeket szabad polcokon, önkiszolgáló rendszerben árusítanak. Az üzletekben megtalálható a klasszikus drogéria kínálata, ami a babaápoló termékeket, bébiételeket, a mosó- és tisztítószeret, háztartási eszközöket jelenti, valamint kiegészítő választékként hajdíszek, állateledelek, vitaminok, gyógyhatású készítmények, elemek, CD-k és kazetták, gyermekjátékok, sportszerek, szabadidős tevékenységekhez kapcsolódó termékek. A kínálatba tartozik még a fotószolgáltatás, ami az előhívást és a kidolgozást jelenti. 2003-tól a hagyományos fotókidolgozás mellett lehetőség van digitális fényképek kidolgoztatására is, amely szolgáltatás az interneten keresztül is megrendelhető.

Az áruválasztékban található termékek száma 6.000 körül van. Több mint 600 azoknak a cikkeknek a száma, melyeket sajátmárkás termékként „Rossmann” jelzéssel értékesít. A sajátmárkás termékek között megtalálhatók az áruválaszték fő elemei, mint például női és férfi kozmetikumok, hajápolók, napozószeret, gyermekkozmetikumok, pelenkák, női higiéniai termékek, tisztálkodó szerek, háztartási eszközök.

Az eljárás alá vont 2005. évi nettó árbevétele 33,1 milliárd forint volt.

3. A háztartási és kozmetikai cikkek kiskereskedelme piacán éles a versenyhelyzet. Az eljárás alá vont elsősorban a Drogerie Markt lánc boltjaival, a Schlecker drogériákkal és a hipermarketekkel áll versenyben. Mintegy egyharmaddal részesedik a háztartási-kozmetikai cikkek magyarországi forgalmából.

4. A Vj-130/2003. számú versenyfelügyeleti eljárásban a Versenytanács megállapította, alkalmas volt a fogyasztók megtévesztésére az eljárás alá vontnak a „Rossmann Nyári Magazin” hátoldalán szereplő hirdetése, mely nem tartalmazta, hogy a digitális fényképek kidolgozáshoz transzferköltség is tartozik.

A Vj-73/2006. számú versenyfelügyeleti eljárásban a Versenytanács a 2006. október 25-én meghozott határozatában megállapította, az eljárás alá vont vállalkozás jogsértést követett el azzal, hogy Nyíregyháza, Rákóczi út 18-20. szám alatti üzletében a 2006. március 27-től április 2-ig érvényes akciós újságja címlapján szereplő „Fun Water Drops edt 30 ml 75% kedvezmény 4149,- Ft helyett 999,- Ft” szöveggel hirdetett termék az akció első napjaiban nem volt kapható. A Versenytanács a jogsértés megállapítás amellet 1 millió forint bírságot szabott ki. A Versenytanács megállapította továbbá, hogy az eljárás alá vontnak az akció során a „Lizzy dekortoronny” és az „Aquafresh” termékkel kapcsolatos magatartása nem ütközött a törvénybe. Az eljárás alá vont a határozat felülvizsgálata céljából keresetet nyújtott be.

II. Az eljárás alá vont vizsgált magatartása

5. Az eljárás alá vont legfontosabb vevőtájékoztatási eszköze az akciós termékeket hirdető, 2006-ban 52 alkalommal, már több mint kétmillió példányban megjelenő reklámújság (szórólap, magazin), amelyet a fogyasztók postaládájukba vagy közös reklámgyűjtő helyekre eljuttatva kapnak meg. A kiadványok felkerülnek az eljárás alá vont internetes honlapjára is.

Az akciók száma, gyakoriságuk, időtartamuk, a kiadványok oldalszáma, az akciós újságban szereplő termékek száma felsővezetői döntés alapján kerül meghatározásra.

6. A 2006. szeptember 4. és 17., illetve a 2006. szeptember 18. és 24. közötti időszakban érvényes reklámújságokban szereplő termékek vonatkozásában kizárólag azon központi készletnyilvántartás vált ismertté a Gazdasági Versenyhivatal előtt, amely nem ad valós képet az egyes termékekből rendelkezésre álló készletekről, mivel csak az üzletek által a központból rendelt, illetve a központ által kiszállított termékek száma állapítható meg belőle, az üzlet saját vagy más üzlettől közvetlenül beszerzett készlete nem.

7. A 40401 cikkszámú „Colgate Extra Clean duopack fogkefe” esetében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közigazgatási Hivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelőségének a 2006. szeptember 21-én a 129. számú bolt (Nyíregyháza, Rákóczi u. 18-20). esetében lefolytatott ellenőrzése során felvett jegyzőkönyv szerint az üzletvezető-helyettes az nyilatkozta, hogy a termékből az akció kezdetekor (2006. szeptember 4.) nem volt készlet, s abból az akció időtartama alatt nem is érkezett szállítmány. Ezzel szemben a versenyfelügyeleti eljárás során becsatolt adatok szerint a termékből volt központi kiszállítás az üzletbe, s eladás is történt az áruból.

A jegyzőkönyv szerint a 51603 cikkszámú só- és borsórlő készlet nem volt megtalálható az üzletben. Az üzletvezető-helyettes nyilatkozata szerint a termékből az akció nyitására 12 darab érkezett az üzletbe, melyet a vizsgálat során beszerzett központi készletnyilvántartási adatok is alátámasztanak.

8. A 2006. szeptember 4. és 17. közötti időszakban érvényes reklámújságban szereplő egyes termékek vonatkozásában a vizsgálat az alábbi adatokat tárta fel:

<i>Termék</i>	<i>Termék nyilvántartásba vétele, nyilvántartásba vételi ár</i>	<i>Akció előtti ár a reklámújságban</i>	<i>Akciós ár a reklámújságban</i>	<i>Akció előtti ár az ártörténeti adatok szerint</i>
46903 cikkszámú állatfigurás esernyő	2005. december 16., 499 Ft	699 Ft	499 Ft	499 Ft
51016 cikkszámú számológép	2006. augusztus 1. 299 Ft	419 Ft	299 Ft	299 Ft
51067 cikkszámú autóstáska	2006. augusztus 4. 699 Ft	999 Ft	699 Ft	699 Ft
51009 cikkszámú összecsuksukható csomagszállító	2006. augusztus 1. 1.499 Ft	1.999 Ft	1.499 Ft	1.499 Ft

9. A 2006. szeptember 18. és 24. között érvényes reklámújságban szereplő egyes termékek vonatkozásában a vizsgálat az alábbi adatokat tárta fel:

<i>Termék</i>	<i>Termék nyilvántartásba vétele, nyilvántartásba vételi ár</i>	<i>Akció előtti ár a reklámújságban</i>	<i>Akciós ár a reklámújságban</i>	<i>Akció előtti ár az ártörténeti adatok szerint</i>
50558 cikkszámú irattáska	2006. július 10. 999 Ft	1.399 Ft	999 Ft	999 Ft
51096 cikkszámú 2dl-es ivópalack	2006. augusztus 8. 199 Ft	279 Ft	199 Ft	199 Ft

III.

Az eljárás alá vont védekezése

10. Az eljárás alá vont előadta, a vizsgált időszakban az üzletek rendelkeztek az akciós termékekkel.

A 40401 cikkszámú „Colgate Extra Clean duopack fogkefe” kapcsán a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közigazgatási Hivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelőségének a 2006. szeptember 21-i jegyzőkönyvében foglaltakra előadta, a becsatolt adatok szerint a kérdéses áruból az üzletben volt értékesítés az akció időtartama alatt, illetve az üzlet a központi készletből is kapott terméket. Nem ismert, a boltvezető-helyettes miért nyilatkozta azt, hogy a termék nem volt készleten.

11. Az eljárás alá vont nem vitatta, hogy egyes akciós termékek nem akciós árainak a feltüntetése nem megfelelően történt. Ennek hátterében adminisztratív tévedés állt, nem egy szándékos megtévesztő magatartást. Hangsúlyozta, hogy az érintett termékek az általa értékesített termékmennyiségnek, áruskálának igen kis szegmensét képezik, s árbevételének is igen csekély része származik ezek értékesítéséből, esetükben a becsalógató jelleg sem életszerű.

Az eljárás alá vont megítélése szerint az elkövetett magatartás csekély súlyú volt, ezért kérte a bírság kiszabásának mellőzését. Megjegyezte, a Vj-130/2005. számú versenyfelügyeleti eljárás tényállása lényegesen különbözött a jelenlegitől, a Vj-73/2006. számú ügy pedig nem minősül véglegesen elbíráltnak, a bírósági felülvizsgálat még nem zárult le.

Az esetleges bírság körében kérte figyelembe venni a versenyfelügyeleti eljárás során tanúsított együttműködő magatartását.

12. Az eljárás alá vont a Versenytanács tárgyalásán kifogásolta,

- annak ellenére, hogy jogi képviselővel rendelkezett, a Gazdasági Versenyhivatal nem minden esetben a jogi képviselő útján kereste meg,
- két esetben volt szükség arra, hogy az adatszolgáltatás teljesítésére megszabott határidő hosszabbítás kérje, azonban kérelmeire nem végzésben reagált a Gazdasági Versenyhivatal, csak telefonon kapott választ.

IV. Jogi háttér

13. A Tpv. 8.§-a (1) bekezdésének első mondata szerint tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni. Ugyanezen cikk (2) bekezdésének c) és d) pontja értelmében a fogyasztók megtévesztésének minősül, ha c) az áru értékesítésével, forgalmazásával összefüggő, a fogyasztó döntését befolyásoló körülményekről - így különösen a forgalmazási módról, a fizetési feltételekről, a kapcsolódó ajándékokról, az engedményekről, a nyerési esélyről - megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak, d) különösen előnyös vásárlás hamis látszatát keltik.

A Tpv. 9.§-a szerint a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e.

A Tpv. 77.§-a (1) bekezdésének d) pontja értelmében az eljáró versenytanács határozatában megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését.

Az eljáró versenytanács a Tpv. 78.§-ának (1) bekezdése alapján bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztói érdekek sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

V. A Versenytanács döntése

14. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a nyereség és vagyonszerzés céljából gazdasági tevékenységet folytató vállalkozásnak a magáról vagy termékeinek (az általa forgalmazott termékek) lényeges tulajdonságáról adott, fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos legyen.

15. Egy akcióiról való tájékoztatás a fogyasztó érdemi döntését, vállalkozások, illetve termékek (szolgáltatások) közötti választását befolyásoló tényezőnek tekintendő.

16. Az 1996. év végéig hatályos 1990. évi LXXXVI. törvény nevesítetten tiltotta az olyan áruk reklámozását, amelyek nem vagy nem kellő mennyiségben állnak rendelkezésre. A Tpv. ezt a szabályozást nem vette át, mert annak – a reklámozott áru vonatkozásában – nincs érdemi piaci hatása. Ha azonban valószínűsíthető, hogy a reklámozás következtében a reklámozó vállalkozást felkereső fogyasztók a hiányzó áru helyett életszerűen más árut vásárolnak, akkor a hiányzó áru reklámozása ún. becsalógató reklámként jogsértő lehet. Az ilyen reklámokat – miután azok lényege, hogy a reklámozott áru (elsősorban ára révén) különösen vonzó legyen a fogyasztók számára – a Versenytanács gyakorlata a 8.§-ába

ütközőnek tekinti. Az sem vitatható, hogy mindez a Tpvt. 8.§-ának (1) bekezdés szerinti értelemben a „gazdasági versenyben” történik, mert annak révén a fogyasztók olyan árut is megvásárolhatnak, amelyet a reklám hiányában nem (de legalábbis nem a reklámozó vállalkozástól) vásároltak volna.

17. Az akciótartás tisztessége azt követeli meg, a vállalkozás a készlet erejéig meghirdetett akcióba olyan mennyiségű árut bocsásson - természetesen minden fogyasztó igénye kielégítésének versenyjogi elvárása nélkül -, hogy túlzott, ésszerű módon kielégíthetetlen fogyasztói várakozásokat ne keltsen. Az adott termék, illetve korábban nem forgalmazott termék esetében a termékhez hasonló jellemzőkkel bíró termék(ek) akciós és akción kívüli fogyási adatainak figyelembe vételét megkövetelő arányosság elvének megsértése esetén egyrészt a fogyasztói érdekek sérülnek, hiszen a keltett várakozástól a teljesítés aránytalanul elmarad, másrészt a magatartás „becsalogató” jellege folytán a fogyasztók felkeltett vásárlási igénye az ígért akciós terméken kívül eső árucikkekre irányul, így alkalmas a fogyasztók versenytársaktól való jogellenes elvonására.

18. A Versenytanács abból indul ki, hogy önmagában nem ütközik a Tpvt. rendelkezéseibe, ha valamely akciós termék az akció teljes ideje alatt nem áll folyamatosan rendelkezésre, a fogyasztói kereslet ugyanis teljes pontossággal nem mérhető fel. A Versenytanács kialakult gyakorlata szerint ugyanakkor a Tpvt.-be ütközik, ha a vállalkozás (adott esetben az eljárás alá vont) akárcsak egyetlen üzletére nézve

- az adott termék egyáltalán nem áll rendelkezésre, vagy
- az adott terméknek irreálisan alacsony az induló készlete.

19. A jelen esetben a vizsgálat által feltárt adatok alapján nem volt kétséget kizáróan megállapítható, hogy volt olyan üzlet, amelyben a 2006. szeptember 4. és 17., illetve a 2006. szeptember 18. és 24. közötti időszakban érvényes, interneten is közzétett reklámújságokban hirdetett akciós termékek nem voltak kaphatók, illetőleg nem volt megállapítható az egyes termékekből rendelkezésre álló készlet nagysága, ezért e vonatkozásban a Versenytanács jogsértést nem állapított meg.

20. A fogyasztói döntés befolyásolására alkalmas az arról való tájékoztatás is, hogy egy adott termék az akció időtartama alatt a korábban alkalmazottnál kedvezőbb áron vásárolható meg.

21. Jogsértőnek minősül, ha a vállalkozás a reklámújságjában (más tájékoztatásában) feltüntet egy magasabb és egy kedvezményes árat, s

- a magasabb árat ugyan alkalmazta korábban a vállalkozás, de azt a kedvezményes ár alkalmazását közvetlenül megelőzően nem, illetve korábban is csak kivételesen gyakorolta,
- a vállalkozás a kedvezményes ár előtt közvetlenül alkalmazta a magasabb árat, azonban ezt rendeltetésellenesen, így például ésszerűtlenül rövid ideig tette,
- a magasabb árat korábban nem alkalmazta.

22. A jelen esetben a vizsgálat által feltárt adatok szerint a 2006. szeptember 4. és 17., illetve a 2006. szeptember 18. és 24. közötti időszakban megtartott akciók kapcsán voltak olyan – a 8. és a 9. pontban felsorolt – termékek, amelyeknél az akcióban elérhető megtakarítás, a kedvező vásárlás lehetőségének bemutatására feltüntetett, az akciót megelőzően alkalmazott ár közlése nem felelt meg a valóságnak, a reklámújságok a ténylegesen alkalmazottnál magasabb akció árat tüntettek fel, s a ténylegesen elérhetőnél magasabb megtakarításról adva tájékoztatást.

23. Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács megállapította, az eljárás alá vont a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, amikor

- a 2006. szeptember 4. és 17. közötti időszakban érvényes reklámújságban akció keretében meghirdetett állatfigurás esernyő, számológép, autóstáska és összecsukható csomagszállító,
- a 2006. szeptember 18. és 24. között érvényes reklámújságban akció keretében meghirdetett irattáska és 2dl-es ivópalack

esetében a közzétett tájékoztatásban nem a valóságnak megfelelően tüntette fel a termékek nem akciós árát.

Az eljárás alá vont magatartásával megsértette a Tpv. 8.§-a (2) bekezdésének c) és d) pontját.

24. A Versenytanács a jogsértés megállapítása mellett bírságot szabott ki az eljárás alá vonttal szemben a Tpv. 78.§-ának (1) bekezdése alapján.

A Versenytanács a bírság összegét a Tpv. 78.§-ának (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel határozta meg.

A bírság összegének meghatározásakor a Versenytanács az üzleteknek az akciók ideje alatti teljes nettó forgalmából indul ki, s tekintettel volt

- arra, hogy a jogsértő magatartás több árut érintett,
- a reklámújságok magas, 2 millió darabot meghaladó példányszámára és az azokkal elért fogyasztói kör kiterjedt volta,
- az eljárás alá vont piaci részesedésére.

A Versenytanács figyelembe vette továbbá, hogy az eljárás alá vont már két esetben marasztalta a Tpv. 8.§-ába ütköző jogsértésért (Vj-130/2003., Vj-73/2006.).

A Versenytanács tekintettel volt továbbá arra, hogy az eljárás alá vont nem vitatta a jogsértést.

VI. Egyebek

25. A Versenytanács megítélése szerint az eljárás alá vont 12. pontban ismertetett kifogásai nem megalapozottak. Az észrevételezett eljárási cselekmények nem eredményezték jogainak csorbulását. A vizsgáló az adatszolgáltatásra megszabott határidő módosítására irányuló kérelmet tudomásul vette, s így az eredeti határidő elmulasztása nem került szankcionálásra. Az eljárás alá vont közvetlen megkeresését a vizsgáló tájékoztatása szerint az indokolta, hogy az ügyben eljáró jogi képviselő nem volt elérhető. A versenyfelügyeleti eljárás során jogi képviselővel rendelkező eljárás alá vont a fentiekkel kapcsolatban semmilyen vizsgálati kifogást sem fogalmazott meg. Noha erre a Tpv. 81.§-a alapján lehetősége lett volna, ezt elmulasztotta.

26. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 110.§-a (1) bekezdésének a) pontja szerint a keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben a döntés végrehajtásának felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a Versenytanács nem foganatosíthatja.

A Ket. 138.§-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni. A (3) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Ennek ellentételezéseként a Tpv. 83.§-ának (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha az eljáró versenytanács határozata jogszabályt sértett és ennek következtében az ügyfélnek igénye keletkezik a bírság visszatérítésére, a visszatérítendő összeg után a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres összegének megfelelő kamatot is meg kell téríteni.

27. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 83.§-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2007. május 7.